

До

Членовете на научното жури за провеждане на конкурс
за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ”,
шифър 3.6. Право, научна специалност Финансово право
УНСС

СТАНОВИЩЕ

от доц. Д-р Валентина Александрова Голева, член на научно жури в конкурс за заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ”, обявен в УНСС в ДВ бр. 69/ 28.08.2017 г., шифър 3.6. Право, научна специалност Финансово право

I. Данни за кандидата.

Кандидатът за академичната длъжност „доцент” по Финансово право, гл. ас. Д-р Нина Стефанова Чилова е дипломиран магистър по Право, доктор по право от 2013 г., главен асистент от 2014 г., преподавател по Финансово право и Данъчно право в УНСС, Катедра Публичноправни науки.

II. Обща характеристика на предоставените за становище трудове.

Списъкът на предоставените ми за становище публикации на гл. ас. д-р Нина Чилова съдържа следните заглавия:

1. Монография - 1 бр.
2. Помагало — 1 бр.
3. Студии - 2 бр.
4. Статии в научни списания - 3 бр.
5. Публикувани доклади— 4 бр.
6. Цитирания — 5 бр. От които 2 в монографии, 2 в статии и 1 в научен доклад.

От представените за становище 7 труда, всички са публикувани. Всички трудове са изцяло на кандидата, издадени са на български език и само Помагало по данъчно право изд. Сиела 2015 г. е в съавторство с Ганета Минкова.

Представените за становище трудове отговарят на изискванията и

стандартите за академични публикации. Представен е препис-извлечение от заседание на Съвета по хабилитация с решение — положително становище за кандидата за конкурса гл.ас. Д-р Нина Чилова.

III. Обща характеристика на научно-изследователската, научно-приложната и педагогическата дейност на кандидата.

Д-р Чилова работи в научната област Финансово и данъчно право. Всички нейни публикации, обект на становището са в тази научна област.

Основен сред представените ми за даване на становище трудове е монографията Финансова инспекция, София, 2017 г., издателски комплекс УНСС и оценката ми за него е за съответствието му с изискванията на закона, във връзка с участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент по 3.6. Право, научна специалност Финансово право.

Трудът е посветен на актуален, макар и разработван в теорията на финансовото право въпрос, касаещ правната същност и характеристиките на финансовата инспекция след приемането на Закона за държавната финансова инспекция. Това прави труда ценен и значим, защото някои от въпросите, анализирани в труда, се поставят за първи път, както в теоретичен, така и в практически аспект, както и са направени препоръки, изводи и предложения за промяна в законодателството, което прави труда значим от гледна точка не само на финансовоправната теория, но и на практиката по извършване на финансова инспекция.

Трудът има почти традиционно структурирано съдържание: въведение, четири глави и заключение. Литературата е от 61 източника, от които само един на английски език. Всички използвани източници са цитирани коректно. В труда има 340 бележки под линия. Като пропуск на автора ще отбележа липсата на пълен списък с цитираната литература, доколкото в съдържанието на текста на труда са цитирани многобройни източници, които не са посочени в литературата в края на труда.

На изследване са подложени въпросите свързани с: правната същност на финансовата инспекция; субектите, участващи в производството и техните

права и задължения; етапите на производството по осъществяване на финансовата инспекция и тяхната специфика.

От значение не само за теорията, но и за практиката са въпросите, касаещи анализа и характеристиката на Акта за начет; ролята и значението на финансовата инспекция за осъществяване на контрол върху разходването и управлението на публични средства и за защитата на публичните финансови интереси.

Предмет на изследването е финансовата инспекция като самостоятелен правен институт. Така формулираният предмет е позволил на авторката да анализира съвкупността от правни норми, регулиращи финансовата инспекция през призмата на специфичния ѝ юридически режим и особеностите на финансовото право. В нашата съвременна финансовоправна литература, макар въпросът да е бил обект на изследване, липсва научно изследване, което да анализира финансовата инспекция от този аспект, при действието на ЗДФИ.

Особеностите и спецификата на финансовата инспекция са обусловени от правната същност на действията, които участниците в това производство извършват, поради което и се обособяват специфични процесуални правила и механизми, които предхождат издаването на крайния акт в производството.

Авторът, д-р Чилова е защитила аргументирано становището си за това, че производството е контролно, безспорно, че носи основните белези на административно производство; че то е динамичен фактически състав; че в рамките на производството се развива система от правоотношения, чрез които се реализират контролните правомощия на финансовите инспектори; че производството има две фази-установителна и фаза на въздействие.

Аргументирала е задълбочено и обстойно тезата си за действието на финансовия инспектор при обвързана компетентност; за спецификата на мерките за въздействие; за това, че актът за начет има сложна правна природа и действие, че има особена доказателствена тежест-налице е оборима законова презумпция за истинност-чл. 22, ал. 5 от ЗДФИ и, че се ползва с изпълнителна сила. Обосновала е тезата си, че Актът за начет има сложно правно действие

дължащо се на сложната му правна природа, свързана с това, че той има декларативно, конститутивно и сигнално-сезиращо действие.

Направени са и някои предложения за промени в сега действащото законодателство с оглед усъвършенстването му. Посочените в монографичното изследване недостатъци са очертани в няколко направления, като същевременно са направени предложения за законодателното им усъвършенстване. Такива са предложенията свързани с дефиниране изрично на принципа на законност, който има основополагащо значение за законосъобразното провеждане на финансовата инспекция; за разширяване на принципа на публичност и прозрачност в дейността на АДФИ; за надлежно уведомяване на проверяваното лице или организация за стартирането на финансовата инспекция; за изрично дефиниране на правата на проверяваните лица и организации във финансовоинспекционното производство.

Не споделям обаче, становището, че издаването в последователност на доклад и писмено заключение от финансовия инспектор е необходимо само в хипотезата, когато ръководителят на проверяваната организация подаде писмено становище, което по същество променя направените констатации в доклада. Според автора само в този случай съставянето на писмено становище от финансовия инспектор е обосновано и необходимо. Противното означава, да се издават два акта с еднакво съдържание от един и същ орган - уредба, лишена от нормативна логика. Считам, че тази теза е приложима само когато не е подадено писмено становище или когато в писменото становище е изразено съгласие с констатациите в доклада и не са направени възражения по него. Но доколкото докладът се връчва на ръководителя на проверяваната организация или лице, както и на лицата, чиято дейност е била обект на финансовата инспекция, считам, че вероятността да не са направени възражения от никого е минимална, от друга страна направените възражения могат да не променят констатациите, но е задължително при всички случаи да бъдат обсъдени. Ето защо мотивираното писмено заключение е необходимо, а освен това то е и средство всички заинтересовани лица да бъдат информирани както за

направените възражения, така и за становището на финансовия инспектор по тях или за липсата на такива. Освен това то е и неразделна част от доклада.

Друго предложение касае въвеждането на изискване директорът на АДФИ да се произнесе изрично с нарочен акт, с който се потвърждава акта за начет, както и той да информира освен прокуратурата и засегнатите лица или организации от издадения акт, което намирам за основателно и обосновано.

По отношение на направените предложения за промяна в ЗДФИ и ППЗДФИ, може би е следвало същите да бъдат изрично формулирани като конкретни текстове от съответния нормативен акт, за по голяма яснота и прецизност.

Казаното ми дава основание да изразя следното становище за труда: трудът на тема «Финансова инспекция» е качествено и съдържателно изследване на проблематиката, касаеща производството по осъществяването ѝ. То отговаря на изискванията за определянето му като научен, монографичен труд.

Учебно - методическите приноси в трудовете на д-р Нина Чилова могат да бъдат формулирани по следния начин: в рецензираната монография и помагалото по данъчно право се създава конструкция от правни знания, осигуряваща част от съдържанието на учебния процес по преподаваната от кандидата учебна дисциплина Финансово право и Данъчно право.

Значимост на приносите за науката и практиката - проведеното от д-р Нина Чилова изследване и получените резултати създават условия за оптимизация на нормативното регулиране на производството по финансова инспекция.

Като цяло трудовете на кандидата обогатяват финансовоправната теория, но и практиката по осъществяване на финансовата инспекция. Трудът ще послужи и на финансовите инспектори и практикуващите юристи в сферата на финансовото право.

Авторството на кандидата в представените научни трудове е несъмнено.

Списъкът с публикациите по конкурса и самите публикации ясно очертават тематичните линии, научните интереси и авторските приноси на д-р Нина Чилова.

Представените публикации в раздела «Статии» и «Доклади» формално (т.е. като публикационен обем) и съдържателно отговарят на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 3 от ЗРАСРБ и на чл. 53 ал. 1, т. 3 от Правилника за неговото прилагане. Липсва публикационна активност на кандидата по отношение на учебници. В тази връзка би могло да се отправи препоръка за по-интензивна публикационна дейност. Следва да се отбележи изрично обаче, значимостта на Помагалото по данъчно право, за практическото и теоретичното обучение на студентите от специалност Право, по учебната дисциплина Данъчно право. То ще съдейства за успешната подготовка на студентите за семестриалния изпит, както и за държавния изпит по публичноправни науки. Като препоръка при последващо негово издание ще посоча, че намирам за уместно, към казусите за решаване по всяка тема, да бъдат поставени и конкретни въпроси, на които да бъде даден отговор при решаването на казуса.

IV. Критични бележки и препоръки

Към приносите на кандидата ще си позволя да отправя следните бележки и препоръки, а именно:

- за използване на емпирични подходи и проучвания – например, анализ на не особено богатата съдебната практика по прилагането на разпоредби от ЗДФИ, който би спомогнал за утвърждаване на изследваната тематика, авторските тези и хипотези и би бил полезен за практикуващите юристи в тази сфера;
- сравнително-правен анализ на уредбата на този институт в други страни-в ЕС и трети страни, би дал по-пълна и задълбочена представа за спецификите на уредбата на финансовата инспекция в българското законодателство;

V. Заключение.

Участникът в конкурса за доцент Нина Чилова: притежава образователна и научна степен „доктор”, представила е за рецензиране научни трудове, които отговарят на препоръчителните изисквания на ЗРАСРБ; издала е самостоятелно

монография и научни публикации, които съответстват на научното направление на обявения конкурс – Финансово право; ежегодно осъществява значима учебна натовареност, преподавайки задължителните учебни дисциплини за специалност Право: Финансово право и Данъчно право, изпълнява сериозни ангажименти в организацията на учебния процес, участвала е в престижни национални и международни научни конференции.

Като имам предвид казаното, научните, научно-приложните и учебни приноси на д-р Нина Чилова, оценката ми за представените за рецензиране трудове за участие в конкурса за академичната длъжност "ДОЦЕНТ" е положителна.

Затова препоръчам на уважаемите членове на Научното жури за провеждане на конкурса, да гласуват за даването на научното звание „доцент” на д-р Нина Стефанова Чилова и самата аз ще гласувам «за» даването му.

7.12.2017 г.

Член на журито:

Доц. д-р В. Александрова